

Uchwała Nr 17/K/2020
Składu Orzekającego Nr 3
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 16 września 2020 r.

w sprawie: opinii o możliwości spłaty kredytu planowanego do zaciągnięcia przez Powiat Sępoleński w 2020 r.

Działając na podstawie art. 19 ust. 2 w związku art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) oraz Zarządzenia Nr 6/2020 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i zakresu ich działania,

Skład Orzekający Nr 3 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w osobach:

1. <i>Andrzej Tatkowski</i>	- <i>Przewodniczący Składu Orzekającego</i>
2. <i>Krzysztof Olczak</i>	- <i>Członek Składu Orzekającego</i>
3. <i>Dariusz Trzeciński</i>	- <i>Członek Składu Orzekającego</i>

postanowił, co następuje:

zaopiniować **pozytywnie** możliwość spłaty kredytu planowanego do zaciągnięcia przez Powiat Sępoleński w 2020 r., w wysokości 1 085 313,00 zł, wnosząc uwagę zamieszczoną w uzasadnieniu.

U z a s a d n i e

O wydanie niniejszej opinii wystąpił Zarząd Powiatu w Sępólnie Krajeńskim wnioskiem FN.3251.42.2020 z dnia 31 sierpnia 2020 r., na podstawie art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

Rada Powiatu w Sępólnie Krajeńskim podjęła w dniu 25 czerwca 2020 r. uchwałę Nr XXIII/112/2020 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego z przeznaczeniem na sfinansowanie spłaty rat kredytów w 2020 r. w wysokości 1 085 313,00 zł.

Skład Orzekający Nr 3 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy po przeanalizowaniu ww. dokumentów oraz:

- sprawozdań budżetowych i z zakresu operacji finansowych Powiatu Sępoleńskiego za IV kwartały 2019 r. oraz I półrocze 2020 r.,
 - wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Sępoleńskiego na lata 2020-2030,
- stwierdził, co następuje:

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów. Natomiast zgodnie z art. 91 ust. 1 tej ustawy suma zaciągniętych kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych nie może przekroczyć kwot określonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Powyższe wymogi zostały przez wnioskodawcę spełnione. Kwota kredytu planowanego do zaciągnięcia przez Powiat Sępoleński na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów nie przekracza limitu zobowiązań określonego w uchwale budżetowej na 2020 r. Z przedłożonych dokumentów wynika, że spłata wnioskowanego kredytu nastąpi w latach 2022-2030.

Z podjętej uchwały Nr XXIII/111/2020 Rady Powiatu w Sępólnie Krajeńskim z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia zmian budżetu Powiatu Sępoleńskiego na 2020 r. wynika, że prognozowane na 2020 r. dochody Powiatu wyniosą 59 340 421,14 zł, natomiast limit planowanych wydatków ustalono w kwocie 60 540 574,18 zł. Planowany wynik finansowy – deficyt budżetu w wysokości 959 466,04 zł pokryty zostanie przychodami pochodzącymi z nadwyżki budżetu z lat ubiegłych. Przewidywane wydatki na obsługę długu publicznego w 2020 r. wynoszą 1 236 776,97 zł.

Skład Orzekający stwierdził, że Powiat Sępoleński nie planuje zaciągnięcia zobowiązań finansowych wynikających z innych stosunków prawnych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do skutków wynikających z papierów wartościowych opiewających na wierzytelności pieniężne, umów kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, o których mowa w art. 72 ust. 1a ustawy o finansach publicznych.

Wieloletnią prognozę finansową, łącznie z prognozą kwoty długu uchwalono na lata 2020-2030. W prognozowanej kwocie zadłużenia uwzględniono zadłużenie z tytułu zaciągniętych zobowiązań, a także zobowiązania planowane do zaciągnięcia w 2020 r. na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych.

Roczna kwota rozchodów z tytułu spłaty długu oraz wydatków związanych z jego obsługą (odsetki, prowizje) limitowana jest relacją spłaty zobowiązań, określoną przez ustawodawcę w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie tej relacji jest warunkiem uchwalenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej. Przy czym – w prognozie długu, stanowiącej część WPF, jednostka samorządu terytorialnego musi potwierdzić zachowanie przedmiotowej relacji przez cały okres, na jaki przyjęta jest prognoza. Podkreślić należy, że relacja z art. 243 ust. 1 ustawy nie limituje kwoty długu, lecz poziom jego spłaty w poszczególnych latach objętych prognozą długu. Jednocześnie dane zawarte w WPF w tym zakresie pokazują też potencjalną zdolność jednostki samorządu terytorialnego do zaciągnięcia nowych zobowiązań, które będą musiały być uwzględnione w relacji spłat zobowiązań. Relacja spłat zobowiązań, określona przepisem art. 243 ustawy, przedstawiona w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Sępoleńskiego na lata 2020-2030 została zachowana

w całym okresie objętym prognozą, obliczona w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy. Natomiast relacja ta wyliczona w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy nie jest zachowana w latach 2020 i 2022.

Tym niemniej Skład Orzekający przypomina, iż Kolegium Izby Uchwałą Nr VII/26/2020 z dnia 2 marca 2020 r. wezwało po raz trzeci Powiat Sępoleński do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego. Podkreślenia wymaga, iż realizowane dotychczas w latach 2015-2017 i w 2019 r. program 2019-2021 nie przyczyniły się do poprawy sytuacji finansowej Powiatu, czego przejawem było niezachowanie relacji spłat zobowiązań w latach 2019-2020 po zakończeniu realizacji programu na lata 2015-2017 oraz w latach 2022-2023 po zakończeniu realizacji programu na lata 2019-2021. Program postępowania naprawczego Powiatu Sępoleńskiego na lata 2020-2022 został ustanowiony uchwałą Nr XXI/100/2020 Rady Powiatu w Sępólnie Krajeńskim z dnia 21 kwietnia 2020 r. i został zaopiniowany pozytywnie z uwagami Uchwałą Nr 1/Ppn/2020 Składu Orzekającego Nr 3 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 26 maja 2020 r.

Przedstawione w programie postępowania naprawczego dla Powiatu Sępoleńskiego na lata 2020-2022 przyczyny zaistniałej sytuacji finansowej Powiatu są – zdaniem Składu Orzekającego – prawidłowe. Skutkiem stanu finansów Powiatu był w szczególności brak możliwości realizacji w 2018 r. zadań związanych z odbudową i przebudową dróg gminnych, po „nawalnicy”, która przeszła przez teren Powiatu w miesiącu sierpniu 2017 r. bez zaciągnięcia kredytu na sfinansowanie planowanego deficytu w wysokości 12 052 132,30 zł. W programie wskazano, że budżety lat 2020-2027 obciążone są zobowiązaniami związanymi z dostosowaniem Szpitala, dla którego Powiat jest organem założycielskim do wymogów związanych z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie, a dodatkowo wskazano, że budżet 2018 r. był obciążony dużymi wydatkami majątkowymi związanymi z likwidacją skutków nawalnicy, która przeszła przez Powiat Sępoleński w miesiącu sierpniu 2017 r. Zniszczenia wywołane klęską żywiołową spowodowały znaczny wzrost wydatków zarówno bieżących jak i majątkowych dotyczących przywrócenia stanu dróg powiatowych umożliwiających ich użytkowanie.

Działania zostały określone precyzyjnie, ze wskazaniem harmonogramu ich wprowadzania oraz efektów finansowych Zdaniem Składu Orzekającego zaproponowane przedsięwzięcia naprawcze są wynikiem dogłębnej analizy dokonanej przez Powiat w szerokim zakresie. W celu poprawy sytuacji finansowej Powiat, mając niewielkie możliwości wpływu na wysokość dochodów, skupił się na ograniczaniu wydatków, uwzględniając przy tym konieczność realizacji ustawowych zadań.

W wydanej opinii o programie postępowania naprawczego Powiatu Sępoleńskiego Skład Orzekający podkreślił, że trudna sytuacja, w jakiej znalazł się Powiat od 2013 r. skutkowałą osiągnięciem takich wskaźników obsługi zadłużenia, które uniemożliwiały uchwalenie budżetu na lata 2015-2017 oraz na 2019 r. oraz w latach 2020-2022 spełniających wymogi określone w ufp. Następstwem tego było wezwanie Powiatu Sępoleńskiego przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy do opracowania i uchwalenia programów postępowania naprawczego na lata 2015-2017, 2019-2021, a obecnie na lata 2020-2022.

W opinii Skład Orzekający podkreślił, że zakładane znaczące wartości spłaty kredytów w latach 2020-2022 skutkują wysokimi wskaźnikami dotyczącymi obsługi zadłużenia w relacji do dochodów budżetu.

Przedstawiona sytuacja zdaniem Składu Orzekającego przy braku sprzyjających warunków zewnętrznych może stwarzać zagrożenie dla wykonania ustawowych zadań Powiatu, a także stanowić zagrożenie dla zachowania relacji spłat zobowiązań, o której stanowi art. 243 ust. 1 ufp.

Skład Orzekający podkreśla, że jedynie współdziałanie organów Powiatu i konsekwentna realizacja przyjętych założeń programu naprawczego na lata 2020-2022 może zapewnić poprawę stanu finansów jednostki. Wskazane w programie przedsięwzięcia będą bowiem wymagały od władz Powiatu podjęcia konkretnych decyzji, często bardzo trudnych w wymiarze społecznym. Jednak tylko takie decyzje mogą przyczynić się do naprawy finansów Powiatu Sępoleńskiego.

Z informacji przekazanych przez wnioskodawcę wynika, że Powiat Sępoleński nie udzielił poręczeń i gwarancji na realizację zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.

Sytuacja finansowa Powiatu Sępoleńskiego w 2020 r. wynika z uchwały budżetowej i uchwał zmieniających budżet oraz sprawozdań budżetowych, a w latach następnych z przyjętej przez Powiat prognozy.

Wynik wykonania budżetu Powiatu za 2019 r. zamknął się nadwyżką budżetu w kwocie 942 405,64 zł, przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 812 149,00 zł. Zadłużenie Powiatu na koniec 2019 r. wyniosło 29 771 471,21 zł, tj. 48,1% w relacji do wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Wynik wykonania budżetu Powiatu za I półrocze 2020 r. zamknął się nadwyżką budżetu w kwocie 5 768 932,10 zł, przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 959 466,04 zł. Zadłużenie Powiatu na koniec I półrocza 2020 r. wyniosło 27 626 548,25 zł, tj. 46,2% w relacji do planowanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Spłata długu w 2020 r. w wysokości 2 317 846,96 zł nastąpi przychodami z nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w kwocie 1 232 533,96 zł oraz z kredytu w kwocie 1 085 313,00 zł, natomiast od 2021 r. pokryta zostanie planowaną na poszczególne lata nadwyżką budżetu.

Ocena sytuacji finansowej dokonana w oparciu o przedstawione dane oraz po uwzględnieniu uwagi zamieszczonej w uzasadnieniu wskazuje na możliwość spłaty zadłużenia w 2020 r. i latach następnych przez Powiat Sępoleński.

Opierając się na wynikach powyższej analizy Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

Pouczenie:

Od niniejszej uchwały służy prawo odwołania do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.

*Andrzej Tatkowski
Przewodniczący Składu Orzekającego*